

1995-03-22

L-93/94

Luftfartsverket

601 79 NORRKÖPING

Rapport C 1995:15

Statens haverikommission (SHK) har undersökt en olycka som inträffade den 3 september 1994 vid Härnösands flygplats, Y län, med ett segelflygplan med registreringsbeteckningen SE-TLM.

SHK överlämnar härmed enligt 14 § förordningen (1990:717) om undersökning av olyckor en rapport över undersökningen.

S-E Sigfridsson

Nils Benker

Claes Jernow

Rapport C 1995:15

L-93/94

Rapporten färdigställd 1995-03-22

<i>Luftfartyg: registrering och typ</i>	SE-TLM, Scheibe Bergfalke IV
<i>Ägare/innehavare</i>	Härnösands Flygklubb
<i>Tidpunkt för händelsen</i>	1994-09-03, kl. 15.15 i dagsljus
	<i>Anm:</i> All tidsangivelse avser svensk svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar
<i>Plats</i>	Härnösands flygplats
	Pos 6236N 1810E. H.ö.h. ca 80 m
<i>Typ av flygning</i>	Allmän flygträning
<i>Väder</i>	Vind 090□/5-10 km/tim, god sikt, inga moln
<i>Antal ombord: besättning</i>	1
<i>Personskador</i>	Inga
<i>Skador på luftfartyget</i>	Betydande
<i>Andra skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	66 år, S-och A-certifikat
<i>Förarens totala segelflygtid</i>	120 timmar, varav på typen 110 timmar
<i>Förarens segelflygtid/antal landningar senaste 90 dagar</i>	4 timmar/5 landningar

Olyckan har undersökts av Statens haverikommission (SHK) som företrätts av Sven-Erik Sigfridsson, ordförande, Nils Benker, utredningschef, och Claes Jernow, sakkunnig.

SHK har biträts av segelflygförbundet KSAK genom Anders Blom.

Undersökningen har följts av Luftfartsverket genom Carl Olsson.

Händelseförlopp m.m.

Föraren bogserstartade österut från Härnösands flygplats. Han upptäckte efter lättning och passage av banänden att segelflygplanet upphört att stiga. Några sekunder senare märkte han att luftbromsarna var utfällda. Han fällde omedelbart in dem, varpå farten ökade och linan slackades. När linan åter sträcktes lossnade den från segelflygplanet utan att föraren rört urkopplingshandtaget.

Vådaurkopplingen skedde på ca 30 meters höjd. Föraren svängde åt vänster till final för landning i nordvästlig riktning på en nedlagd soptipp 1,5 km nordost om flygplatsen. Efter sättning fällde han ut full luftbroms. När farten började ta slut inträffade groundloop på grund av högt gräs och ojämn yta. Planet vreds ca 100□ åt vänster och stannade i en större buske.

Vid teknisk undersökning av flygplanets bogserkoppling med manöversystem upptäcktes att manöversystemet modifierats på ett ej godkänt sätt, vilket medförde att kopplingen inte överknäcktes till låst läge.

Utlåtande

Olyckan har sannolikt orsakats av att bogserkopplingen vådautlösts beroende på att kopplingen modifierats så att den inte överknäckts till låst läge. Bi-

dragande har varit att flygplanets luftbromsar - sannolikt till följd av otillräcklig låsning - kommit ut i lättningssfasen.

Den nedlagda soptippen var den enda tillgängliga ute-/nödlandningsplatsen.

Rekommendationer

Inga.